

OPLEGNOTITIE BESLUITVORMEND

Onderwerp	Voortzetten meldpunt niet acute zorg en Wet Verplichte GGZ
Voorstel ter behandeling in	De vergadering van de Bestuurscommissie Gezondheid
Status	☐ Openbaar ☐ Niet openbaar
Portefeuillehouder	Gea Wielinga (Bestuurscommissie gezondheid) Tjeerd van der Zwan (Bestuurscommissie veiligheid)
Auteur	Margreet de Graaf
Bijlagen	1- Factsheet Meld- en adviespunt verward gedrag 2- Infographic evaluatie Meld- en adviespunt verward gedrag
Vergaderdatum	19-11-2020
Agendapunt	6
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	CDO; Sanne van Schie, Manisha Biekram, Fred Dirks, Hendrik Overeinder
OR/GO	☐ OR ☐ GO

Beslispunt(en)
<ol style="list-style-type: none"> 1. De huidige dienstverleningsovereenkomst Wvvggz te continueren voor een bedrag van 335.000 euro 2. De pilot meldpunt niet acute zorg structureel te maken 3. Het meldpunt niet acute zorg te financieren van het overschot Wvvggz voor 146.000

Inleiding
<p><i>Wet Verplichte GGZ (Wvvggz)</i> Sinds januari 2020 voert GGD Fryslân een aantal Wvvggz-taken uit voor de gemeenten: het verkennend onderzoek en het horen van betrokkenen. Het verkennend onderzoek vraagt om vooronderzoek, maar ook om goede afstemming tussen partijen. Gemeenten leveren bij GGD Fryslân een triage-document aan waarin veel achtergrondinformatie over de betrokkene is opgenomen. Het triagedocument vormt de basis van het verkennend onderzoek dat tot twee uitkomsten leidt: Wel of niet indienen van de aanvraag zorgmachtiging bij het Openbaar Ministerie.</p> <p>In de Wvvggz heeft een betrokkene het recht te worden gehoord alvorens de crisismaatregel wordt opgelegd. GGD Fryslân voert de hoorplicht namens de burgemeester uit. Tijdens deze gesprekken proberen de hooragenten zoveel mogelijk informatie van betrokkene te verkrijgen dat het beeld rond de situatie van de crisis voor de burgemeester (of wethouder) duidelijker maakt. De aanwezigheid van onze hooragenten heeft in enkele gevallen de-escalierend gewerkt. Ook de doorlooptijd, de tijd vanaf de aanvraag horen van betrokkene tot inlichten burgemeester (of wethouder) van de betreffende gemeente, is ten opzichte van landelijk gemiddelde sneller in heel Friesland.</p> <p>De opdracht van de gemeenten om deze twee taken door de GGD te laten uit te voeren zijn vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst (DVO) Wvvggz welke een geldigheidsduur tot 01-01-2021 kent, maar met de mogelijkheid om deze met één jaar te verlengen. Vanuit de GGD stellen we voor de DVO inderdaad met één jaar te continueren en de gemeentelijke bijdrage te verlagen naar € 335.000 omdat de kosten lager uitvallen dan begroot.</p> <p><i>Meldpunt niet acute zorg</i> In Friesland wordt hard gewerkt aan een goed werkende aanpak rondom (zeer) kwetsbare personen. GGD Fryslân is hierin een belangrijke partner. In 2018 is in opdracht van het bestuur door de GGD Fryslân subsidie aangevraagd voor het opzetten van een meldpunt niet acute zorg, genaamd Meld- en Adviespunt verward gedrag (hierna te noemen meldpunt). Dit meldpunt is onderdeel van de regionale aanpak Personen met Verward Gedrag en bouwt voort op de landelijke aanpak personen met verward gedrag (bouwsteen vroeg signaleren en passend zorg). In de afgelopen anderhalf jaar heeft het meldpunt zich ontwikkeld als een waardevol coördinatie- en expertisepunt. Het meldpunt is een pilot medegefinancierd door ZonMW</p>

subsidie welke per 31-12-2020 eindigt. Middels deze notitie wordt structurele financiering gevraagd om het meldpunt in stand te kunnen houden.

Portefeuille Zorg en Veiligheid

Zowel het meldpunt als de Wvggz maken binnen GGD Fryslân onderdeel uit van de portefeuille Zorg en Veiligheid. Onder deze portefeuille valt ook de taak in het kader van de AVE en de aanpak vervuiling en verwaarlozing. Dit is van oudsher een wettelijke basistaak van de GGD in het kader van de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ).

De mogelijkheid bestaat dat het takenpakket de komende jaren zich nog verder uitbreidt. Dit zal voortvloeien uit een nog uit te spreken voorstel van de gemeenten om de taken van de coördinatie en financiering van de RR GGZ en Crisis Beoordelingslocatie per 01-01-2022 naar de GGD over te hevelen. Ook de bevindingen van de recent gestarte werkgroep 'heroriëntatie OGGZ' onder ROSANA waarin o.a. de rol van GGD Fryslân binnen de OGGZ wordt onderzocht kan een mogelijke uitbreiding van taken opleveren.

Beoogd effect

- Het voortzetten van de taken Wvggz zal resulteren in een versterkt adviespunt voor gemeenten en schakelpunt tussen alle betrokken ketenpartners. Gemeenten kunnen bij GGD Fryslân terecht bij adviesvragen over de aanpak van personen met verward gedrag. Als een melding niet onder de Wvggz valt, kan middels het meldpunt een vervolg worden gezocht.
- Door taken en werkzaamheden van het meldpunt en Wvggz voort te zetten bij GGD Fryslân worden niet alleen de gemeenten ontlast van deze taken, maar kan er op provinciaal niveau verder gewerkt worden aan het verbinden van de keten rondom kwetsbare personen waardoor zowel maatschappelijk leed, overlast/onrust als kosten worden beperkt
- Het voortzetten van de taken Wvggz zal resulteren in een versterkte gemeentelijke positie met betrekking tot de wet zorg en dwang. GGD Fryslân kan dienen als knooppunt en vraag- en adviesorgaan voor de gemeenten en ketenpartners.

Argumenten

Beslispunt 1: De dienstverleningsovereenkomst Wvggz te continueren voor een bedrag van 335.000 euro

1.1 De uitvoering van de dienstverleningsovereenkomst Wvggz verloopt naar wens

Het projectteam Wvggz van GGD Fryslân voert de taken en verantwoordelijkheden zoals benoemd in de dienstverleningsovereenkomst naar tevredenheid van de gemeenten uit. GGD Fryslân heeft elk kwartaal een rapport opgesteld over het verloop van het project. Deze rapporten zijn goed ontvangen en bieden een goed overzicht van de lopende zaken. Ook zaken die minder goed verlopen worden in dit rapport benoemd en als die er zijn, een oplossing voor gezocht. Gemeenten geven als signaal af dat het gewaardeerd wordt dat GGD Fryslân (een deel van de) taken op zich neemt.

1.2 Een gezamenlijke aanpak Wvggz voorkomt dat alle gemeenten hun eigen werkwijze moeten inrichten.

In Friesland houden alle 18 gemeenten dezelfde werkwijze aan met betrekking tot de uitvoering van de Wvggz. Hierdoor zijn de werkprocessen in elke gemeente eenduidig. Gemeenten weten hierdoor op efficiënte wijze meldingen op te pakken en door te zetten. Ook in de afstemming naar ketenpartners helpt een eenduidige aanpak. Het voortzetten van de DVO in 2021 voorkomt dat gemeenten hun eigen processen voor verkennend onderzoek en de hoorfunctie moeten optuigen.

1.3 De kosten vallen lager uit dan begroot.

De verwachte uitvoeringskosten van de dienstverleningsovereenkomst Wvggz waren begroot op € 483.000 maar komen voor 2020 zeer waarschijnlijk uit op € 335.000. Dit betekent een verwachte besparing van € 148.000. Deze verwachting is gebaseerd op een extrapolatie van de kosten in kwartaal 1 en 2.

1.4 Een beter alternatief scenario voor het horen van betrokkenen is er niet.

Vorig jaar is afgesproken om vanwege de meerwaarde het horen fysiek te doen. Echter vanwege de Corona uitbraak is halverwege het jaar besloten om gedurende de pandemie enkel nog telefonisch te horen. Het enkel telefonisch horen valt weliswaar goedkoper uit (€7000,- bij 100 inzetten) maar geeft niet de voordelen

van het fysiek horen van de betrokkenen. De GGD stelt dan ook voor de huidige afspraken te continueren en weer fysiek te gaan horen zodra de omstandigheden dit toelaten.

Beslispunt 2: De pilot meldpunt niet acute zorg structureel te maken

2.1 Door inzet van het meldpunt komen minder mensen in de acute zorgketen terecht.

Door signalen vroegtijdig te ontvangen en te stroomlijnen wordt (meer) persoonlijk en maatschappelijk leed voorkomen en komen minder mensen in de acute zorgketen terecht. In een periode van ruim een jaar zijn bij het meldpunt 314 meldingen binnengekomen waarvan 219 unieke meldingen. Daarvan is de meerderheid, soms na een huisbezoek door de GGD zelf, doorgezet naar gebiedsteams. Ook volstond bij een groot gedeelte het advies van de sociaal verpleegkundige van de GGD. Door te vinden, verbinden en te monitoren wordt zo mogelijke achteruitgang of escalatie voorkomen.

De verwachting is tevens dat middels het operationele landelijke nummer voor niet acuut dat sinds kort operationeel is en doorgeschakeld wordt naar ons regionale meldpunt, de aantallen meldingen uit vroeg signalen zal toenemen.

2.2 Het meldpunt is een belangrijk knooppunt tussen de acute en niet acute keten.

Inmiddels kan er in het kader van de terugvalpreventie ook een melding vanuit de acute keten worden gedaan. Cliënten die door de RR GGZ, de Crisis Beoordelingslocatie of de Spoed Eisende Hulp zijn gezien en die geen psychiatrisch ziektebeeld hebben maar wel zorgwekkend zijn, kunnen door de beoordelaar bij het meldpunt worden aangemeld zodat deze vervolgens tijdelijk de regie voert en de nazorg coördineert met gemeenten en zorgpartners om herhaling te voorkomen.

Het is verder de bedoeling dat in dit najaar de E33 meldingen met een zorgcomponent (ongeveer 5 tot 15 meldingen per week) rechtstreeks vanuit de politie naar het meldpunt worden doorgezet. Het meldpunt draagt zorg voor een adequaat vervolg. Deze werkwijze wordt in gevoerd in de drie Noordelijke provincies. Zo wordt voorkomen dat meldingen blijven liggen en hiermee wordt de politie ontlast.

Daarnaast vindt er een verkenning plaats om mogelijk aan te sluiten bij het project Zorg coördinatie van de RAV.

2.3 Gemeenten wordt in 2022 verplicht een meldpunt niet acuut in te richten.

In het Wetsvoorstel Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) staat dat gemeenten (Wams artikel 2.2.5) in het kader van hun OGGZ-taak de opdracht krijgen om een meldpunt in te richten waar burgers of professionals hun zorgen over een medeburger of client kunnen neerleggen. In de Wmo2007 werd de OGGZ-taak expliciet genoemd als een beleidsterrein waarop gemeenten naar eigen inzicht en behoefte activiteiten konden ontwikkelen. In de Wmo2015 is de OGGZ-taak niet meer expliciet benoemd, maar hebben gemeenten nog wel een verantwoordelijkheid op dit terrein. De verplichting tot het inrichten van een meldpunt vult deze verantwoordelijkheid nu concreet in. Met het continueren van het meldpunt voldoen gemeenten aan deze verplichting

2.4 Adviesvragen over de Wvvgz en wet zorg & dwang kunnen in gezamenlijkheid met het meldpunt (efficiënt) worden behandeld.

Een veel gehoorde wens uit gemeenten is het hebben en onderhouden van een adviesfunctie waar men vragen en onduidelijkheden over de Wvvgz en Wzd kunnen stellen dan wel aankaarten. Omdat de medewerkers die het verkennend onderzoek uitvoeren ook vragen van het meldpunt oppakken, kan een sterke verbinding tussen de Wvvgz, Wzd en het meldpunt worden gerealiseerd.

Beslispunt 3: Het meldpunt niet acute zorg te financieren van het overschot Wvvgz voor 146.000

3.1 Extra taak zonder extra kosten

De kosten voor het voortzetten van het meldpunt zijn € 146.000 op jaarbasis waar financiering voor moet komen. Tegelijkertijd valt de Wvvgz lager uit dan eerder was begroot. Dit maakt het mogelijk om het meldpunt te kunnen continueren door de kosten te dekken met het overschot op de bestaande begroting van de Wvvgz. Hierdoor hoeven de gemeenten geen *extra* middelen in hun begroting te reserveren.

Kanttelingen/risico's

Beslispunt 1: De dienstverleningsovereenkomst Wvggz te continueren voor een bedrag van 335.000 euro

1.1 Er zijn in het eerste en tweede kwartaal geen zorgmachtigingen gehonoreerd

Ondanks uitvoerig vooronderzoek, goed opgestelde triagedocumenten en goede afstemming tussen gemeenten en GGD Fryslân heeft geen van de meldingen Zorgmachtiging geleid tot honorering van dat verzoek. GGD Fryslân steekt als gevolg hiervan namens en met gemeenten veel tijd in het verbeteren en versterken van de relatie met het OM en GGZ Friesland. De verwachting is dat de expertise-positie van de medewerkers die het verkennend onderzoek uitvoeren in 2021 nog meer kan worden versterkt en dat indien rechtsgeldig, de aanvragen zorgmachtiging zullen worden gehonoreerd

1.2 De kosten KHONRAAD zijn hoger dan aanvankelijk voorspeld en kunnen in 2021 nog verder stijgen

Khonraad heeft als enige beschikbare verwerkingssysteem voor de Wvggz een monopolypositie. De kosten voor KHONRAAD zoals gepresenteerd in 2019 blijken in de praktijk in 2020 duurder te zijn uitgevallen. Deze kosten kunnen in 2021 nog verder stijgen. De vereniging Nederlandse gemeenten werkt namens gemeenten de kosten van KHONRAAD uit en zoekt naar gerechtvaardigde verantwoording. De VNG verder werkt samen met gemeenten naar een mogelijkheid meer betrokken te zijn in de inrichting van KHONRAAD om het proces Wvggz en WZD te verbeteren. GGD Fryslân sluit namens gemeenten bij deze gesprekken aan.

Beslispunt 2: De pilot meldpunt niet acute zorg structureel te maken

2.1 Delen van informatie in het kader van verkennend onderzoek en zorgmachtigingen is nog niet geborgd

Het delen van essentiële informatie tussen GGD, gemeenten en andere ketenpartners zoals GGZ is van belang om het verkennend onderzoek en de eventuele aanvraag van de zorgmachtiging naar behoren uit te voeren is momenteel onvoldoende geborgd. Vanuit GGD GHOR is er echter sinds oktober een handreiking die gaat over de juridische basis en de inrichting van de gegevensverwerking in de meldpunten niet-acuut. Daarnaast besteedt deze handreiking tevens aandacht aan de samenloop van meldpunten niet-acuut met de meldpunten Wvggz en aan de relatie met bemoeizorg.

Bovendien is de verwachting dat de in te voeren Wams meer ruimte geeft om gegevens te kunnen delen ten behoeve van een adequate en integrale dienstverlening.

2.2 Verliezen van transparantie

Door te werken naar het combineren van het meldpunt en de Wvggz ontstaat het risico van verlies van 'onpartijdigheid'. Omdat dezelfde medewerkers zowel de meldingen van het meldpunt als de Wvggz verwerken kan het voorkomen dat cliënten/betrokkenen al bekend zijn bij de medewerkers. Het onderzoek wordt in zulke gevallen niet zonder voorkennis ingevuld en het risico op gekleurd onderzoek ontstaat daardoor. Dit risico wordt echter weggelaten doordat de medewerkers betrokken bij het verkennend onderzoek en het meldpunt uit meerdere medewerkers bestaat die niet allemaal bij beide processen betrokken zijn en er dus zorg wordt gedragen voor het bewaken van deze onafhankelijkheid.

Beslispunt 3: Het meldpunt niet acute zorg te financieren van het overschot Wvggz voor 146.000

3.1 Het verwachte overschot van de Wvggz vloeit anders terug naar gemeenten

De daadwerkelijke kosten van de uitvoering Wvggz vallen naar verwachting lager uit dan oorspronkelijk begroot. Dit overschot kan naar gemeenten terugvloeien. Gemeenten zouden dat deel kunnen gebruiken om zelf een meldpunt in te richten. Echter, is het efficiënter dit bedrag te benutten voor het behoud van een (reeds functionerend) regionaal meldpunt dat in 2022 wettelijk verplicht zal worden. Gemeenten zijn derhalve op deze nieuwe taak voorbereid en hoeven niet zelf een meldpunt in te richten.

Financiële consequenties*Meldpunt niet acute zorg*

Omschrijving	Kosten
Sociaal verpleegkundige	€ 80.000
Beleid / coördinatie	€ 55.000
Communicatie	€ 11.000
Totaal kosten meldpunt op jaarbasis	€146.000

Wet Verplichte GGZ

Omschrijving	Kosten
Sociaal verpleegkundige VO	€ 162.000
Hoorfunctie	€ 20.000
Licentie KHONRAAD	€ 18.000
Beleid- en projectmanagement	€ 115.000
Opleidingen	€ 10.000
Communicatie/overige	€ 10.000
Totaal kosten Wvggz op jaarbasis	€ 335.000

Totale begroting gemeenten	€ 483.000
Verwachte kosten Wvggz	€ 335.000
Kosten Meldpunt	€ 146.000
Saldo	+ € 2.000

Vervolgaanpak/uitvoering

18 november Bestuurscommissie Veiligheid
19 november Bestuurscommissie Gezondheid

Communicatie**Besluit:**

- niet vastgesteld
- ongewijzigd vastgesteld
- gewijzigd vastgesteld als volgt:

Kopie naar auteur

**Paraaf
secretaris:**